

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 542 КЛ
Дата 16.10.25г.
София 1582,
бул. „Проф. Цветан Лазаров“ 2
тел.: 02/915 35 19
факс: 02/915 35 25
e-mail: kzld@cpdp.bg
www.cdpd.bg

Изх. № РД-01-18# 1 /2025 г.

Дата: 16.10.25г.

ДО
Г-ЖА ПАВЛИНА ПАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

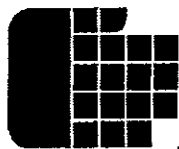
Приложено, изпращаме Ви становище по конституционно дело № 9 от 2025 година.

Приложение: Становище на г-н Борислав Пламенов Божинов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /

БОРИСЛАВ БОЖИНОВ

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

ПО К.Д. № 9/2025 Г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С Определение на Конституционния съд от 16.09.2025 г. Борислав Божинов е конституиран като заинтересована страна по к.д. № 9 от 2025 г. В това си качество изразявам следното становище относно искането за установяване на противоконституционност на Решение за избиране на председател на Комисията за защита на личните данни, прието от Народното събрание на 09.05.2025 г. (обн. ДВ бр. 40 от 2025 г.):

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България (КРБ). То е във фазата по допустимостта на искането, направено от субект оправомощен с инициатива да сезира Конституционния съд, съгласно чл.150, ал.1 от Конституцията. Искането е подписано от 58 народни представители и отговаря на изискването най-малко една пета от народните представители да го подпишат. Решението на Народното събрание е обнародвано. Съобразени са изискванията на чл. 17 от Закона за Конституционен съд (ЗКС) и чл.18 на Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС).

Съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗКС, Конституционният съд (КС) може да се произнася по допустимостта на искането на всяка фаза от разглеждане на делото.

1. По допустимостта на искането

Считам, че искането е недопустимо по следните съображения:

Посоченото правно основание, с което е сезиран Конституционния съд, не кореспондира с мотивите, изложени в искането – формално искането се основава на чл. 149, ал. 1, т. 2 от

КРБ, доколкото се иска произнасяне за противоконституционност на акт на Народното събрание, но реално се цели произнасяне по чл. 149, ал. 1, т. 4 от КРБ – установяване на несъответствие с международен договор, по който Република България е страна – посочен е чл. 53 от Регламент (ЕС) 2016/679. Произнасяне по така формулираното искане би било недопустимо, доколкото нормата на чл. 149, ал. 1, т. 4 позволява контрол за съответствие само по отношение на законите, но не и на останалите актове на Народното събрание, каквито безспорно са решенията. Искането е формулирано така, че само формално е основано на чл. 149, ал. 1, т. 2 от КРБ, за да се избегне невъзможността за произнасяне по т. 4 от същия член, като основната му част е формирана от разсъждения относно тълкуването на норма от вторичното законодателство на Европейския съюз.

В подкрепа на горното следва да се подчертае, че констатирането на неправилното прилагане на правото на ЕС по смисъла на чл. 17, § 1 от ДЕС е от ексклузивната компетенция на Европейската комисия, която е пазител на Договорите и има правомощия да инициира наказателна процедура при неспазването им. Произнасяне относно правилното тълкуване на съответната норма (включително и от ЕК) е от компетенциите на Съда на ЕС. Към настоящия момент не е налице действие от страна на ЕК по отношение на избора на нов състав на КЗЛД. Нещо повече, въвеждането на правилата на Регламент (ЕС) 2016/679 в националното законодателство са били предмет на преглед от страна на ЕК и не е констатирано несъответствие на КЗЛД с тях, включително и по отношение на чл. 7 и следващи от него¹. В този смисъл е дори и наведената от искателите съдебна практика на Съда на ЕС, което подкрепя и твърдението ни, че конституционният законодател не случайно е формулирал две отделни хипотези по отношение на производствата за прогласяване на противоконституционност – всички актове на Народното събрание са предмет на този контрол що се касае до противоречие с основния закон, но по отношение на противоречието с международните договори, обект на контрол са само и единствено законодателните актове на Парламента.

Искането е недопустимо и по отношение на предмета. Извън изложените в искането хипотетични критерии за подбор на членове на КЗЛД, които не почиват на никакви нормативни основания, а са плод на теоретични разсъждения на вносителите, в искането се критикуват правилата за подбор, приети от Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред към Народното събрание. Считаме, че тези аргументи са ирелевантни и искането следва

¹ [EUR-Lex - 52020DC0264 - EN - EUR-Lex](#)

да бъде отклонено съобразно практиката на КС и по-конкретно Определение № 1/2016 г. по к.д. № 5/2015 г.

В него ясно е посочено, че :

„Решението за избор е индивидуален правен акт, с който се осъществява едно изрично установено конституционно правомощие на Народното събрание, посочено в чл.84, т.8 от Конституцията. То е резултат на положителния вот на мнозинството на Народното събрание и подлежи на контрол за конституционност от Конституционния съд. До приемането на този акт се следва процедура, която се осъществява при условия и ред, определени в Процедурни правила. Тези правила представляват прилагане на разпоредбите на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС). Тези правила отразяват виждането на Народното събрание за целесъобразност и оперативност и осигуряване на организационните и техническите условия, за да се достигне до избора, който трябва да се извърши съгласно установената компетентност от Конституцията. Тяхната последователност и тяхното съдържание се определят от самото Народно събрание по целесъобразност и съгласно ПОДНС. То е свободно, съобразно конкретната фактическа и правна обстановка с оглед постигането на бързина и ефективност да определи какви ще са елементите на процедурата, как те ще се разположат, какво ще е тяхното съдържание и релевантност, включително съобразяването с изискването за откритост и яснота, реда по който се постига съгласие. Няма конституционно изискване процедурните правила за избор във всички случаи да бъдат еднакви и още по-малко може да се приеме, че нарушаването на установена практика за тези случаи е основание за неконституционност. Народното събрание определя значението и тежестта на елементите в цялостния процес до осъществяване на решаващия акт, закрепен в чл.84, т.8 на Конституцията за избор от Народното събрание - Решението за избор на Управител на Българската народна банка от 14.07.2015 г., обнародвано в ДВ, бр. 55 от 21.07.2015. Именно този акт подлежи на контрол за конституционност по смисъла на чл.149, ал. 2 от Конституцията, когато той определя, че освен по конституционността на законите, Конституционният съд се произнася и по искане за установяване на противоконституционност „и на другите актове на Народното събрание". На конституционен контрол подлежат актовете (решенията) за избор по чл.84, т.8 от Конституцията и не винаги и решенията от организационен и технически характер, които Народното събрание и неговите органи приемат за създаване на процедурни правила за фазата на обсъждане и подготовка на правния акт за избор.“

Доколкото изборът на членове и председател на КЗЛД попадат именно в хипотезата на чл. 84, т. 8 от КРБ, то аргументите за опорочена процедура на ниво приемане на правила са абсолютно недопустими.

На следващо място, намирам, че искането е недопустимо и по отношение на свободната на преценка на Народното събрание относно качествата и квалификацията, която избраните кандидати следва да притежават. В този смисъл са както Решение № 12 по к.д. № 3 от 2024 г., така и Решение № 11 от 1994 г. по к.д. № 16 от 1994 г. и доколкото преценката за подбор в разглежданите от Конституционния съд случаи съвпада с тази, релевирана в настоящото искане, то се ползваме от възможността да цитираме мотивите на последно посоченото решение: *„Преценката за избор или назначаване, включително и за притежаването на високи нравствени качества принадлежи единствено на органа, оправомощен да я прави. Тя не подлежи на конституционен контрол, защото е лична и суверенна. Личностната преценка за професионалните и нравствените качества е единствено право и отговорност на избирация, респективно назначаващия орган. Създавайки такава уредба, конституционният законодател очевидно презумира, че наличието на високи нравствени качества се гарантира от високото положение на избирация (назначаващия) орган, който заема върхово място в съответната йерархия на трите власти - законодателна, изпълнителна и съдебна.“*

Следователно, като се имат предвид нормите на чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4 от КРБ, предмет на искане за противоконституционност по реда на чл. 149, ал. 1, т. 2 би могъл да бъде националният закон, въвеждащ изискванията на чл. 53 от Регламент (ЕС) 2016/679, а не Решението на Народното събрание, реализиращо избора по реда на чл. 84, т. 8 от КРБ. Тъй като искателите не търсят прогласяване на противоконституционност на чл. 8 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), а на решение по прилагането му, то искането им се явява недопустимо и следва да бъде отклонено като такова.

2. По основателността на искането

Извън аргументите за недопустимост, искането е напълно неоснователно по следните съображения:

Преценката за конкретните изисквания, насочени към потенциалните кандидати за председател и членове на КЗЛД, видно от нормата на чл. 53 от Регламент (ЕС) 2016/679, са оставени на дискрецията на националните власти, натоварени с подбора. Именно по тази причина разпоредбата на съответната норма е общо и необвързващо формулирана. Не на

последно място това е така и защото статутът на надзорните органи в отделните държави-членки, както и методите за подбор и назначение са напълно разнородни и по този повод Европейският законодател не е счел за необходимо да предвиди нещо повече от диспозитивна норма по отношение на изискванията към тях.

В този смисъл към най-общото изискване за опит, ЗЗЛД, в чл. 8, ал. 1, въвежда и допълнителен критерий за квалификация и опит в конкретни области на дейност, които националният законодател е счел за относими към състава на надзорния орган. Всички кандидати отговарят без никакво съмнение на посочените изисквания, което прави релевираните в искането аргументи напълно неоснователни. По-конкретно, по отношение на опита на избрания за председател на КЗЛД и въпреки, че ЗЗЛД въвежда изискване за „опит по специалността си“, кандидатът е представил надлежна информация за дълготишен опит не просто за работа с лични данни на високо равнище, но и в организации, за които правилата за защита на личните данни са изключително завишени и не са били предмет на критика от страна на ЕК или на санкция от страна на Съда на ЕС. Такива институции се явяват Европол и Европейската служба за външна дейност, за които е налице информация още в периода на подбор на кандидатите за председател и членове на КЗЛД. Доколкото нито Регламент (ЕС) 2016/679, нито националният закон предвиждат представяне на удостоверителни документи за придобитата нарочна квалификация в дадената секторна област, то наличната информация за високо ниво на познаване и боравене с лични данни е напълно допустима и в подкрепа на дадената кандидатура.

С оглед на аргументите, релевиращи в искането, отворен остава въпросът, кой и какъв сертификат за задълбочено познаване на секторното законодателство би могъл да издаде, доколкото в сферата на защитата на лични данни е налице единствено частна организация, сертифицираща в областта, а самата КЗЛД стартира кампанията си по обучения и сертифициране по чл. 10, ал. 2, т. 6 от ЗЗЛД (само за публичния сектор) едва през месец април 2025 г.

Същевременно не е налице тълкуване по преюдициален ред от Съда на ЕС относно обхвата на чл. 53 с извеждане на конкретни минимални критерии, формиращи профил на ръководителите на надзорните органи в държавите-членки още на етапа на подбора им. В този смисъл всички аргументи за представяне на доказателства от рода на „сертификати“ и „обучения“ не почиват на никакво формално изискване и така те не представляват критерий, който Народното събрание е следвало, но не е взел предвид, на етапа на предварителен подбор или във фазата за избор. Следователно, не може да се търси противоконституционност на

решение, което отразява всички национални и европейски изисквания, както и не е предмет на оспорване по съдебен или административен ред на национално или европейски ниво. Предвид изложеното считам, че не е налице противоконституционност на Решението на Народното събрание по отношение на чл. 4 от КРБ, а напротив – процедурата кореспондира с всички приложими вътрешни и международни изисквания.

В заключение, и доколкото цялото искане е формулирано *ad hominem* конкретно към един от избраните кандидати, е редно да се отбележи, че и предходният състав на КЗЛД е избран по същите правила без да са представяни доказателства за професионален опит от нито един от петимата членове, действащи до началото на месец май 2025 г. Към днешна дата не е налице институционална критика по отношение на тяхната независимост по време на 11 години на въпросните изборни длъжности, каквито притеснения, за сметка на това, се изразяват във въпросното искане по отношение на действащия състав на КЗЛД.

Предвид изложените съображения считам, че искането на народните представители за установяване на противоконституционност на Решение за избиране на председател на Комисията за защита на личните данни, прието от Народното събрание на 09.05.2025 г. (обн. ДВ бр. 40 от 2025 г.) е недопустимо, неоснователно и необосновано и като такова, на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България, моля да постановите решение, с което да отхвърлите искането.

БОРИСЛАВ БОЖИНОВ

